

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Кзз 219/2020
19.05.2020. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Радмиле Драгичевић Дичић, председника већа, Соње Павловић, Радослава Петровића, Јасмине Васовић и Биљане Синановић, чланова већа, са саветником Врховног касационог суда Андреом Јаковљевић, као записничарем, у кривичном предмету окривљеног АА и др., због кривичног дела разбојништво из члана 206. став 1. Кривичног законика у вези члана 33. Кривичног законика и др., одлучујући о захтевима за заштиту законитости браниоца окривљеног АА, адвоката Гордане Јовановић и браниоца окривљеног ББ, адвоката Драгана Зарића, поднетим против правноснажних решења Основног суда у Сомбору К 375/18 од 10.04.2019. године и Апелационог суда у Новом Саду Кж1 812/19 од 26.11.2019. године, у седници већа одржаној дана 19.05.2020. године, једногласно је донео

ПРЕСУДУ

I ОДБИЈА СЕ, као неоснован, захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног ББ, адвоката Драгана Зарића, поднет против правноснажних решења Основног суда у Сомбору К 375/18 од 10.04.2019. године и Апелационог суда у Новом Саду Кж1 812 /19 од 26.11.2019. године.

II ОДБАЦУЈЕ СЕ, захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног АА, адвоката Гордане Јовановић, поднет против правноснажних решења Основног суда у Сомбору К 375/18 од 10.04.2019. године и Апелационог суда у Новом Саду Кж1 812 /19 од 26.11.2019. године.

Образложење

Решењем Основног суда у Сомбору К 375/18 од 10.04.2019. године према окривљенима АА и ББ изречена је заводска васпитна мера упућивање у васпитно поправни дом и одређено је да ће у васпитно поправном дому окривљени остати најмање 6 месеци, а највише 4 године, али не дуже од навршене 23. године живота, с тим што ће суд сваких 6 месеци размотрити да ли постоје основи за обуставу извршења мере или за њену замену другом васпитном мером.

На основу члана 63. Кривичног законика у изречену меру окривљенима се урачунава време проведено у притвору од 09.07.2018. године од 14,00 часова до 03.10.2018. године и време за које је трајала мера забране напуштања стана од 09.10.2018. године до 03.04.2019. године.

Истим решењем оштећени ВВ, ГГ, ДД, ЋЋ и ЕЕ су ради остваривања имовинско правног захтева упућени на парницу, сходно члану 258. ЗКП, док оштећене ЖЖ и ЗЗ нису постављале имовинско правни захтев.

Сходно члану 264. ЗКП окривљени АА и ББ су ослобођени плаћања трошкова кривичног поступка.

Решењем Апелационог суда у Новом Саду Кж1 812/19 од 26.11.2019. године, одбијене су као неосноване жалбе бранилаца окривљених АА и ББ и првостепено решење потврђено.

Против наведених правноснажних решења захтеве за заштиту законитости су поднели:

-бранилац окривљеног ББ, адвокат Драган Зарић, због битне повреде одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП, са предлогом да Врховни касациони суд усвоји захтев за заштиту законитости и укине побијана правноснажна решења и предмет врати на поновно одлучивање.

-бранилац окривљеног АА, адвокат Гордана Јовановић, због битних повреда одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 5), 9) и 10) и став 2. тачка 1) и 2) ЗКП и повреде закона из члана 439. тачка 1) и 2) ЗКП, са предлогом да Врховни касациони суд усвоји поднети захтев и укине побијана решења.

Врховни касациони суд је доставио по примерак захтева за заштиту законитости Републичком јавном тужиоцу, сходно одредби члана 488. став 1. ЗКП, те је у седници већа коју је одржао без обавештења Републичког јавног тужиоца и бранилаца окривљених, сматрајући да њихово присуство у смислу члана 488. став 2. ЗКП, није од значаја за доношење одлуке, размотрио списе предмета са правноснажним решењима против којих је поднет захтев за заштиту законитости, па је по оцени навода изнетих у захтевима, нашао:

Захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног ББ, је неоснован, док је захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног АА, недозвољен односно нема законом прописан садржај.

Бранилац окривљеног ББ у захтеву за заштиту законитости истиче да су правноснажна решења донета уз учињену битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП, јер се заснивају на доказу на коме се према одредбама тог законика судска одлука не може заснивати и то на исказу који је окривљени ББ дао пред овлашћеним службеним лицима ПУ Сомбор дана 09.07.2018. године противно одредби члана 85. став 3. и 5. ЗКП.

Према ставу браниоца окривљеног ББ наведени записник садржи формалне недостатке, који га чине незаконитим, а који се састоје у томе што окривљеном ББ није омогућено да се изричито изјасни да ли ће узети браниоца по свом избору уз

упозорење да ће му, ако не изабере браниоца, у случају обавезне одбране, бити постављен бранилац по службеној дужности.

Изнети наводи поднетог захтева за заштиту законитости браниоца окривљеног ББ, од стране овог суда, оцењени су неоснованим.

Решењем о задржавању МУП РС, ДП, ПУ Сомбор КУ 385/18 од 09.07.2018. године, окривљеном ББ одређено је задржавање у трајању до 48 сати, с тим што се задржавање истом има рачунати од 09.07.2018. године од 14,00 часова, када је ухапшен, односно када се одазвао на позив.

Из записника о саслушању осумњиченог ББ пред овлашћеним службеним лицима ПУ Сомбор од 09.07.2018. године произилази да је окривљени ББ саслушан закључно са 15,30 часова.

Након полицијског хапшења и упознавања тужиоца са околностима критичног догађаја, окривљени је задржан на основу решења МУП РС, ДП, ПУ Сомбор КУ 385/18 од 09.07.2018. године, којом приликом му је постављен бранилац по службеној дужности, адвокат Сара Алинчић. На решење о задржавању окривљени и бранилац нису изјавили жалбу у законском року, да би након тога окривљени ББ, у законом предвиђеним роковима био испитан у присуству постављеног браниоца, којом приликом је окривљени изричито изјавио да ће изнети одбрану у присуству истог браниоца – адвоката Саре Алинчић.

Према томе, прихватање постављеног браниоца окривљеном ББ није доведено у питање приликом његовог испитивања од стране полицијских службеника, јер је окривљени прихватио постављеног браниоца већ приликом задржавања окривљеног, односно од тренутка када је донето решење о задржавању КУ 385/18 од 09.07.2018. године, када је истовремено окривљеном постављен бранилац, што значи да саслушање окривљеног није прва радња коју су обавили полицијски службеници у присуству постављеног браниоца, а окривљени је након упозорења датих у смислу члана 69. став 1. ЗКП имао могућност да се изјасни да ли и приликом саслушања прихвата постављеног му браниоца. Наиме, изричита изјава окривљеног ББ - да се осећа психофизички спремним да у присуству браниоца по службеној дужности, адвоката Саре Алинчић изнесе своју одбрану и сачињавање записника о обављеној радњи саслушања, који је окривљени прочитао и потписао без примедби, по оцени Врховног касационог суда, представља прихватање постављеног браниоца у тој фази поступка који је према њему покренут, као осумњиченом лицу, због кривичног дела, разбојништво из члана 206. став 1. КЗ.

По налажењу овога суда правоснажним решењима није учињена битна повреда одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП на коју се указује захтевом браниоца окривљеног ББ. Ово из разлога, јер овај суд налази, а насупрот изнетим наводима захтева, да је приликом саслушања окривљеног пред ПУ Сомбор дана 09.07.2018. године поступљено у свему сагласно одредбама ЗКП.

То што наведени записник не садржи изричито упозорење у смислу члана 85. став 3. ЗКП, по налажењу Врховног касационог суда, није од утицаја на законитост записника, јер исти садржи изјаву окривљеног о прихватању постављеног браниоца.

У вези са наведеним, а имајући у виду супротну садржину изјаве о браниоцу, окривљеног АА дату на записнику пред ПУ Сомбор дана 09.07.2018. године, Врховни касациони суд напомиње да закључак другостепеног суда на који се позива бранилац окривљеног ББ у поднетом захтеву, није могао бити примењен и у односу на исказ окривљеног ББ.

Из изнетих разлога, Врховни касациони суд налази, да се неосновано захтевом за заштиту законитости браниоца окривљеног ББ, адвоката Драгана Зарића правноснажна решења побијају због битне повреде одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП.

Бранилац окривљеног АА, адвокат Гордана Јовановић у захтеву за заштиту законитости као разлог његовог подношења само формално означава битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП, због које је подношење захтева дозвољено окривљеном преко браниоца, навођењем да се другостепено решење заснива на доказу на којем се према одредбама ЗКП не може заснивати и то на исказу окривљеног датом у полицији. Међутим, бранилац даље у образложењу захтева не указује у чему се конкретно састоји незаконитост овог доказа, већ заправо само наводи да другостепено решење не садржи разлоге о одлучним чињеницама – на ком доказу заснива своје решење, док су они разлози који су дати, нејасни. По оцени овог суда, изнетим наводима бранилац суштински указује на битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 2) ЗКП, коју је, поред осталих, бранилац навео као разлог за подношење захтева.

Такође, бранилац у поднетом захтеву оспорава оцену суда о прихватљивости наведеног доказа и у вези са тим правилност утврђеног чињеничног стања, коментаришући при томе исказе сведока и дајући своју оцену доказа, на који начин указује на погрешно и непотпуно утврђено чињенично стање, односно повреду закона из члана 440. ЗКП.

Поред наведеног, бранилац окривљеног у захтеву за заштиту законитости указује и на битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 5) ЗКП.

Како члан 485. став 4. ЗКП, који прописује разлоге због којих окривљени, односно његов бранилац, сходно правима која у поступку има, у смислу члана 71. тачка 5) ЗКП, могу поднети захтев за заштиту законитости против правноснажне одлуке и поступка који је претходио њеном доношењу, није предвиђена могућност подношења овог ванредног правног лека због битних повреда одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 5) и став 2. тачка 2) ЗКП и повреде закона из члана 440. ЗКП, то је Врховни касациони суд захтев браниоца окривљеног АА, у односу на истакнуте повреде, оценио као недозвољен.

Надаље, овај бранилац као разлоге подношења захтева само формално означава битне повреде одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 9) и 10) ЗКП и повреде кривичног закона из члана 439. тачка 1) и 2) ЗКП, због којих повреда поступка и закона је подношење захтева дозвољено, сходно члану 485. став 4. ЗКП, али не конкретизује у чему се оне састоје односно не образлаже на који начин су истакнуте повреде учињене.

Како се по оцени Врховног касационог суда, одлука против које је поднет захтев или поступак који јој је претходио могу сагласно члану 489. став 1. ЗКП испитати само у оквиру разлога (члан 485. став 1), дела и правца побијања који су истакнути у захтеву, то суд одлучујући о захтеву за заштиту законитости уколико истакнута повреда закона није конкретизована односно опредељена и образложена, није овлашћен да по службеној дужности оцењује о којој повреди закона се ради и у чему се иста састоји.

По налажењу Врховног касационог суда поднети захтев браниоца окривљеног АА, у односу на битне повреде одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 9) и 10) ЗКП и повреде кривичног закона из члана 439. тачка 1) и 2) ЗКП, нема прописан садржај (члан 484. ЗКП), због чега је исти у том делу сагласно одредби члана 487. став 1. тачка 3) ЗКП, одбачен.

Са изнетих разлога, налазећи да побијаним решењима није учињена битна повреда одредаба кривичног поступка, на коју се неосновано указује захтевом за заштиту законитости браниоца окривљеног ББ, Врховни касациони суд је на основу члана 491. став 1. ЗКП захтев браниоца овог окривљеног одбио као неоснован, док је захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног АА одбацио на основу одредаба члана 487. став 1. тачка 2) и 3) ЗКП у вези члана 485. став 4. ЗКП и донео одлуку као у ставу првом и другом изреке ове пресуде.

**Записничар-саветник,
Андреа Јаковљевић, с.р.**

**Председник већа-судија,
Радмила Драгичевић Дичић, с.р.**

За тачност отправака
Управитељ писарнице
Марина Антонић